PREIĻU GALVENĀ BIBLIOTĒKA

NOVADNIEKS

ISSN 1407-9321

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● OTRDIENA, 2010. GADA 28. DECEMBRIS ● Nr. 95 (8078) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,45

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI!

«Novadnieka» nākamais numurs iznāks ceturtdien, 30. decembrī.

Saceram lugas un dzeju... 4., 5. lappusē

Līvānu uzņēmēju Ziemassvētku tirdziņš 9. lappusē

85 gadus vecs pensionārs izraisa avāriju 10. lappusē

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA 28. decembris — 2. janvāris

Svētki piedzimst mīlestībā pret cilvēku

● **Pirms Ziemassvētku brīvdienām grupa Preiļu 1. pamatskolas bērnu saņēma Vācijas privātā labdarības fonda «Triumph des Herzens» sarūpētās dāvanas, lietas, kas viņiem noderēs skolas gaitās. Daļa dāvanu tika nogādātas arī Salas pamatskolas audzēkņiem.** Foto: P.Bernāns

Ziemassvētki pagājuši. Sniegoti, puteņaini un ledus glazūrā ieskauti — gluži kā piparkūkas. Ar apledojušiem ceļiem, takām un pagalmiem, ar nolīkušiem koku zariem un vietumis pārrautiem elektrības vadiem. Arī ar dāvanām, labiem darbiem un devīgumu citam pret citu. Par svešu cilvēku dāsnumu «Novadniekam» pastāstīja Preiļu 1. pamatskolas direktores vietnieks Pēteris Bernāns.

Skolotājs teic, kārtējo reizi bijusi iespēja pārliecināties, ka Ziemassvētki nav tikai datums kalendārā, dāvanas vai eglīte istabā. Ziemassvētki ir netverama sajūta, apjauta, ka svētki piedzimst mīlestības piepildītā attieksmē cilvēkam pret cilvēku, vēlmē izdarīt ko tādu, kas spētu iepriecināt citus. Un šai sajūtai nevajag daudz. Dažam pietiek ar sniegpārsliņu plaukstā, citam — ar piparkūku zvaigznes formā, bet vēl kādam tik vien kā siltu apskāvienu.

Arī Vācijas privātais labdarības fonds «Triumph des Herzens» vēlējās iedot gabaliņu no saviem Ziemassvētkiem citiem. Tāpēc skolotāji Anna un Pēteris Bernāni, sadarbojoties ar biedrības «Aglona — Fatima» dibinātāju, biedrības valdes priekšsēdētāju Silviju Līmani, uz Preiļiem atveda nelielas Ziemassvētku dāvaniņas.

Skolotāji pastāstīja, ka vedumā bija skolas un ceļojuma somas, kurās atradās burtnīcas, krāsainie zīmuļi, klades, burtnīcas, krāsojamās grāmatiņas, penāļi, mīkstās rotaļlietas. To visu saņēma Preiļu 1. pamatskolas bērni, tie, kuriem tās bija visvairāk nepieciešamas, kā arī Salas pamatskolas skolēni. «Šajās somās nebija svaigi ceptu piparkūku, toties mūsu bērnus sildīs silti cimdiņi, cepurītes un šallītes, uz kārā zoba varēs likt vācu bērnu sūtītus saldumus. Tāpat uz laukiem aizceļoja drēbītes pavisam maziem bērniem,» stāsta skolotāji.

Ziemassvētki nav tikai tavi vai mani, tie ir mūsu. Tā ir sajūta, ka esam vienoti gan te, Latvijā, gan tālajā Vācijā. Preiļu 1. pamatskolas pedagogi par šo vienojošo svētku sajūtu saka paldies Vācijas fondam «Triumph des Herzens» un īpaši biedrības «Aglona — Fatima» dibinātājai Silvijai Līmanes kundzei.

L.Kirillova

Spēcīgs apledojums traucē elektroapgādi Latgalē

Sestdien, 25. decembra, vakarā sākās stipra atkala, kas izraisīja gaisa vadu vidējā sprieguma līniju darbības traucējumus Latgalē un Vidzemes austrumu daļā.

Pirmdien bez sprieguma vai ar elektroapgādes traucējumiem bija aptuveni 5 tūkstoši klientu Latgalē, no tiem Ludzas pusē —1758, Rēzeknes pusē — 1630, Preiļu apkaimē — 1620. Mazāk apledojums skāris Daugavpils un Krāslavas novadus. Kopumā 27. decembra rītā Latgalē bez sprieguma — 480 transformatoru apakšstaciju.

Kā ziņots, svētdienas rītā elektroapgādes traucējumi bija aptuveni 20 000 klientu, galvenokārt Rēzeknes, Ludzas, Preiļu, Aizkraukles, Madonas un Jēkabpils apkaimē.

Vissarežģītākā situācija vērojama pie Preiļiem, Rēzeknes un Ludzas, kur lijis lietus un veidojās atkala. Vairumā gadījumu iemesls elektroenerģijas piegādes traucējumiem ir tas, ka blakus elektrolīnijām augošie koki nespēj izturēt smagumu, kas tajos veidojas no ledus un sniega. Koki dažkārt nolūzt un iekaras līnijās vai saskaras ar vadiem un atslēdz līnijas.

2011. gada 19. janvārī stāsies spēkā Latvijas un Krievijas līgums par sadarbību sociālās drošības jomā

2011. gada 19. janvārī stāsies spēkā Latvijas un Krievijas līgums par sadarbību sociālās drošības jomā. Tā mērķis ir uzlabot sociālo drošību tiem, kuri ir strādājuši gan Latvijā, gan Krievijā. Līgums ir izstrādāts, ievērojot proporcionalitātes principu, kas noteic, ka, iestājoties tiesībām uz pensiju, katra valsts proporcionāli tās teritorijā uzkrātajam apdrošināšanas periodam veiks pensiju izmaksu. Tāpat līgums ļaus summēt abās pusēs nostrādāto darba stāžu, lai noteiktu tiesības uz pensiju.

Saskaņā ar Latvijas tiesību aktiem, lai saņemtu pensiju, apdrošināšanas stāžam Latvijā ir jābūt ne mazākam par desmit gadiem. Piemēram, cilvēks Latvijā ir strādājis piecus gadus — no 2001. līdz 2006. gadam, bet pirms tam piecus gadus — no 1996. līdz 2001. gadam — Krievijā. Viņam, nosakot tiesības uz pensiju Latvijā, tiks summēti darba periodi abās valstīs — tiks ņemti vērā ne tikai pieci Latvijā nostrādātie gadi, bet arī pieci gadi Krievijā. Tas nozīmē, ka Latvija piešķirs pensiju par pieciem gadiem, bet Krievijas pienākums būs maksāt pensiju par pieciem šajā valstī nostrādātajiem gadiem.

Savukārt apdrošināšanas stāžs līdz 1991. gadam Latvijā un Krievijā tiks ņemts vērā tajā dalībvalstī, kurā persona dzīvo uz pensijas pieprasīšanas brīdi. Piemēram, Latvijas nepilsonim (kurš dzīvo Latvijā) ir apdrošināšanas stāžs Krievijā no 1980. gada līdz 1989. gadam, par kuru neviena valsts viņam nav piešķīrusi pensiju. Saskaņā ar Līguma nosacījumiem pensiju par šo stāžu viņam piešķirs Latvija saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem.

Pensijas, kas piešķirtas pirms Līguma spēkā stāšanās, uz personas iesnieguma pamata var tikt pārskatītas saskaņā ar Līguma noteikumiem. Šāda pārskatīšana nedrīkst samazināt pensijas apmēru.

Lai saņemtu pensiju, personām ir jāiesniedz iesniegums Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (pēc dzīvesvietas), kā arī jāiesniedz dokumenti, kas apliecina apdrošināšanas stāžu, piemēram, darba grāmatiņu.

Šobrīd Latvija ir noslēgusi divpusējos līgumus sociālās drošības jomā ar Ukrainu, Baltkrieviju, Kanādu, Amerikas Savienotajām Valstīm, kā arī pagaidu līgumu starp LM un Norvēģijas Karalisko Darba un sociālo lietu ministriju par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu nodarbinātām, pašnodarbinātām personām, kā arī to ģimenes locekļiem.

Labi, kad ir nauda un viss, ko var nopirkt par naudu, tomēr nepieciešams laiku pa laikam pārbaudīt, vai nav pazudis tas, ko par naudu nevar nopirkt.

Dž.Lorimers

Saeima pieņem 2011. gada valsts budžetu

Saeima 20. decembrī ārkārtas sēdē galīgajā lasījumā pieņēma 2011. gada budžetu. Par valsts budžetu 2011. gadam balsoja 54 deputāti, pret bija 38, bet atturējās viens deputāts. 2011. gada valsts budžeta paketē ir likums „Par valsts budžetu 2011. gadam" un to pavadošie likumi. Izskatot 2011. gada valsts budžeta likumprojektu paketi, otrajā lasījumā kā steidzamus pieņēma grozījumus vairākos nodokļu likumos.

2011. gadā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme būs 25 procenti līdzšinējo 26 procentu vietā. Saeima arī atbalstīja izmaiņas valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmēs, nosakot, ka ar 2011. gada 1.janvāri obligāto iemaksu likme darba ņēmējam vispārīgajā gadījumā ir 35,09 procenti, kur darba devējs maksā 24,09, bet darba ņēmējs – 11 procentus. Iepriekš darba ņēmēja daļa bija deviņi procenti.

No nākamā gada pievienotās vērtības nodokļa standartlikme būs 22 procenti, savukārt samazinātā likme – 12 procenti. Samazinātā pievienotās vērtības nodokļa likme saglabāta tūrisma mitnēm, grāmatniecībai, medikamentiem. Savukārt elektroenerģijas piegādei iedzīvotājiem tiks piemērota nodokļa standartlikme.

Grozot Nekustamā īpašuma nodokļa likumu, tiek palielināta nodokļa likme dzīvojamām mājām. Atkarībā no dzīvojamās mājas vai dzīvokļa kadastrālās vērtības nodokļa likme būs no 0,2 līdz 0,6 procentiem. Īpašumiem ar augstāku kadastrālo vērtību tiks piemērota lielākā nodokļa likme. Līdz šim nekustamā īpašuma nodokļa likme bija no 0,1 līdz 0,3 procentiem. Minimālais nekustamā īpašuma nodokļa maksājums katram nodokļa maksātājam katrā pašvaldībā tiek noteikts 5 lati.

Savukārt akcīzes nodokļa likme bezalkoholiskajiem dzērieniem nākamgad būs 5,2 lati par 100 litriem līdzšinējo četru latu vietā.

Grozījumi veikti arī likumā „Par uzņēmuma ienākuma nodokli", nosakot, ka par lielām investīcijām, kas veiktas, lai paplašinātu ražošanu Latvijas prioritārajās nozarēs, tiek piemērotas nodokļa atlaides. Lai pretendētu uz nodokļa atlaidi, uzņēmumam būs jāiegulda vismaz pieci miljoni latu.

Pieņemti grozījumi likumā par nekustamā īpašuma nodokli

2011. gada valsts budžeta pavadošo likumu paketes ietvaros pieņēma grozījumus likumā par nekustamā īpašuma nodokli (NĪN), kas paredz, saglabājot likumā jau ieviesto progresivitāti, palielināt nodokļa likmi par mājokļiem, kā arī precizē nodokļa piemērošanu.

Dzīvojamo māju aplikšana ar nodokli tika uzsākta 2010. gadā, nosakot ļoti zemu progresīvo likmi no 0,1 līdz 0,3 procentiem no mājas vai dzīvokļa kadastrālās vērtības. Piemēram, nodokļa maksājums par standarta 3 istabu dzīvokli Rīgā ar kadastrālo vērtību 17 000 tūkstoši latu 2010. gadā ir 17 lati. Savukārt lauku pašvaldībās nodokļa maksājums par mājokli gandrīz visos gadījumos ir 1-2 lati gadā.

Grozījumi paredz saglabāt jau 2010. gadā ieviesto progresivitātes principu mājokļu aplikšanā ar nodokli, palielinot nodokļa likmes:

✔ par mājokli ar kadastrālo vērtību līdz 40 tūkstošiem latu piemērot likmi 0,2% no kadastrālās vērtības,

✔ par mājokļa kadastrālās vērtības daļu no 40 001-75 000 latu – 0,4% no kadastrālās vērtības,

✔ par mājokļa kadastrālās vērtības daļu virs 75 tūkstošiem latu – 0,6% no kadastrālās vērtības.

Paredzamie pašvaldību papildu ieņēmumi 2011. gadā no šī likmes palielinājuma ir 6,87 miljoni latu.

Grozījumi arī paredz, ka 25% nodokļa pieauguma ierobežojums neattieksies uz dzīvojamām mājām un ar dzīvošanu saistītām palīgtelpām.

Lai novērstu nevienlīdzīgu attieksmi nodokļa uzlikšanā personām, kurām piederošās, ar dzīvošanu saistītās nedzīvojamās telpas atrodas dzīvojamā mājā, un personām, kurām šīs telpas atrodas ārpus dzīvojamās mājas, likums paredz ar 2012. gadu dzīvojamo māju palīgēkas, garāžu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību un garāžu īpašnieku biedrību un fizisko personu garāžas, kas nav palīgēkas, iekļaut ar nodokli apliekamajā objektā un piemērot tām tādu pašu nodokļa likmi kā dzīvojamām mājām un tajās esošajām garāžām, pagrabiem u.c.

Grozījumi paredz pienākumu nodokļa maksātājam sniegt informāciju pašvaldībai tikai gadījumos, kad nekustamais īpašums ir mainījis savu statusu, t.i., no neapliekama objekta kļuvis par apliekamu vai otrādi (šobrīd nodokļa maksātājam ir pienākums divas reizes gadā sniegt pašvaldībai informāciju, kas jau ir pašvaldības rīcībā).

Likums precizē arī normu par minimālā nodokļa maksājuma piemērošanu, kā arī paredz izņēmuma gadījumus, kad nodokļa maksāšanas pienākums rodas ar nākamo mēnesi pēc īpašuma tiesību, valdījuma tiesību, kā arī valsts vai pašvaldību nekustamā īpašuma lietošanas vai nomas tiesību rašanās un attiecīgi izbeidzas ar nākamo mēnesi pēc minēto tiesību izbeigšanās.

Pieņem jaunu transportlīdzekļu nodokļu likumu

Turpmāk par mazāk jaudīgu un salīdzinoši jaunu transportlīdzekļu ekspluatāciju būs jāmaksā mazāk nekā par jaudīgiem auto. Savukārt 20 procentu nodokļa atlaide tiks piemērota par daudzbērnu ģimenēm piederoša auto ekspluatāciju. To paredz 20. decembrī Saeimā otrajā galīgajā lasījumā pieņemtais Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums, kas līdzšinējo transportlīdzekļa nodevu aizstās ar nodokli par transportlīdzekļa ekspluatāciju.

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis par vieglo automobili, kurš pirmo reizi reģistrēts pēc 2005. gada 1. janvāra, turpmāk tiks aprēķināts, summējot nodokļa likmes atbilstoši auto pilnai masai, motora tilpumam un motora maksimālai jaudai. Savukārt nodokli automobilim, kurš pirmo reizi reģistrēts pirms 2005. gada 1. janvāra, aprēķinās tāpat kā līdz šim — atbilstoši to pilnai masai.

Likums paredz vairākus izņēmuma gadījumus, kad transporta nodokli var nemaksāt, vai arī maksāt tikai daļu no nodokļa. Piemēram, par transportlīdzekli, kura īpašnieks, turētājs vai valdītājs ir persona, kuras apgādībā ir trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni, transportlīdzekļu nodokli varēs maksāt 80 procentu apmērā. Nodokļa atlaide attieksies tikai uz vienu no šīs personas īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētu transportlīdzekli.

Savukārt nodoklis nebūs jāmaksā par automobili, kura īpašnieks, valdītājs vai turētājs ir I vai II grupas invalīds, kā arī par invalīdiem paredzētu automobili, kura īpašnieks, valdītājs vai turētājs ir III grupas invalīds.

Tāpat jaunais likums paredz uzņēmumu transportlīdzekļu nodokļa ieviešanu, ar kuru tiks aplikti visi komersanta īpašumā vai turējumā esošie vieglie transportlīdzekļi. Šī nodokļa atmaksu būs iespējams saņemt, pierādot, ka konkrētais transportlīdzeklis tiek izmantots tikai un vienīgi komersanta saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Šis nodoklis aizstās šobrīd esošo kārtību, kurā ar nodokļiem tiek aplikts labums, ko darbinieks (labuma guvējs) gūst no darba devējam piederoša vai darba devēja rīcībā esoša vieglā automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām.

Abus nodokļus administrēs Valsts ieņēmumu dienests un Ceļu satiksmes drošības direkcija.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Pieņem grozījumus likumā par akcīzes nodokli

2011. gada valsts budžeta pavadošo likumu paketē ir pieņēmusi grozījumus likumā par akcīzes nodokli, kas paredz degvielai ar 5% biodegvielas piemaisījumu piemērot akcīzes nodokļa standarta likmi un palielināt akcīzes nodokļa likmi bezalkoholiskajiem dzērieniem.

Tā kā kopš 2009. gada 1. oktobra ir obligāts 5% biodegvielas piejaukums Latvijā realizējamajai degvielai, tad degviela ar 5% biodegvielas piejaukumu ir uzskatāma par parasto degvielu. Tādējādi samazinātas akcīzes nodokļa likmes piemērošana degvielai ar 5% biodegvielas piejaukumu ir zaudējusi savu nozīmi, jo vairs nedarbojas kā efektīvs stimuls biodegvielas ražošanai un patēriņam. Ņemot to vērā, nav pamata turpmāk saglabāt šīs samazinātās akcīzes nodokļa likmes, un ar grozījumiem tiek paredzēts degvielai ar 5% biodegvielas piemaisījumu piemērot akcīzes nodokļa standarta likmi: bezsvina benzīnam – Ls 269 par 1000 litriem; dīzeļdegvielai – Ls 234 par 1000 litriem. Tiek prognozēts, ka 2011. gadā no šīm izmaiņām valsts budžets papildus varētu saņemt 7,6 miljonus latu.

Likuma grozījumi paredz arī palielināt akcīzes nodokļa likmi bezalkoholiskajiem dzērieniem no 4 latiem uz 5,2 latiem par 100 litriem. Akcīzes nodoklis tiek piemērots bezalkoholiskajiem dzērieniem – ūdeņiem un minerālūdeņiem ar cukura, citu saldinātājvielu vai aromātisko vielu piedevu un pārējiem bezalkoholiskiem dzērieniem, izņemot augļu un dārzeņu sulas un nektāru, dabīgos ūdeņus un minerālūdeņus bez cukura, citu saldinātājvielu vai aromātvielu vielu piedevas. Minētā akcīzes nodokļa likme desmit piemērošanas gados tika pārskatīta un paaugstināta tikai vienu reizi 01.02.2009., to dubultojot (no 2 latiem uz 4 latiem par 100 litriem). Tiek prognozēts, ka 2011. gadā no šīm izmaiņām valsts budžets papildus varētu saņemt 1 miljonu latu.

Lappusi sagatavoja T.Elste

2010. gads — Zemkopības ministrijas skatījumā

Eiropas Savienības un valsts atbalsts mērāms miljonos latu

Aizejošajā 2010. gadā Lauku atbalsta dienests (LAD) lauksaimniekiem, zivsaimniekiem un mežsaimniekiem izmaksājis gandrīz **316 miljonus latu** dažādos atbalsta veidos, kas ir par 21% vairāk nekā 2009. gadā.

Izveidots jauns Lauku attīstības programmas 2007. — 2013. gadam pasākums — Kredītu fonds, lai nodrošinātu aizdevumu pieejamību ar samazinātu procentu likmi Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu īstenotājiem. Šobrīd apstiprināti septiņi projekti.

Atvērta apgrozāmo līdzekļu aizdevumu programma lauksaimniekiem un pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām, kuras ietvaros VAS «Latvijas Hipotēku un zemes banka» ir piešķirti 10 miljoni latu. Lauksaimniekiem ir pieejams aizdevums 5000 līdz 700 000 latu apmērā, bet lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām — līdz 2 000 000 latu. Šajā programmā jau apgūti vairāk nekā pieci miljoni latu.

Izveidota jauna sistēma bezakcizētās dīzeļdegvielas iegādei lauksaimniekiem. Jaunizveidotā sistēma ievērojami samazina birokrātisko slogu. Lauksaimnieks var iegādāties 100 litrus bezakcīzes dīzeļdegvielas par vienu kārtējā gadā vienotā platības maksājuma atbalstam apstiprināto lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru vai par tādas meža vai purva zemes platības apstrādāšanu, uz kuras kultivē dzērvenes vai mellenes. Izveidota sistēma, kas uztur visu aktuālo informāciju par katra lauksaimnieka limitu, tā izmantošanu un atlikumu. Bezakcīzes dīzeļdegvielu var iegādāties 276 tirdzniecības vietās visā Latvijas teritorijā.

Lauksaimnieku finanšu situācijas uzlabošanai veikta vienotā platības maksājuma avansa izmaksa. Lai stiprinātu piena ražošanas saimniecības ilgtermiņā un tās spētu pielāgoties darbībai ārpus ražošanas kvotas, ar šo gadu piešķirts īpašais atbalsts piena nozarei 3,6 miljonu latu apmērā.

Lauksaimnieku interešu pārstāvniecība Eiropā

Zemkopības ministrija aktīvi aizstāvējusi Latvijas lauksaimnieku intereses Eiropas Komisijā un ES Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomē, norādot uz pastāvošo negodīgumu Kopējās lauksaimniecības politikas tiešo maksājumu sistēmā. Latvija cīnās, lai pēc 2013. gada tiešie maksājumi visu ES dalībvalstu lauksaimniekiem tiktu aprēķināti saskaņā ar objektīviem un godīgiem kritērijiem.

Izstrādāts gan Latvijas priekšlikums tiešo maksājumu apjoma aprēķināšanai, gan aprēķinu formula, iekļaujamie kritēriji un pamatojums saskaņā ar Kopējās lauksaimniecības politikas un tiešo maksājumu nākotnes mērķiem.

Stiprinātas un veicinātas Latvijas starptautiskās attiecības ar citām valstīm un ES dalībvalstīm, īpaši Poliju, lai panāktu Latvijai izdevīgus risinājumus (īpaši tiešo maksājumu sadales jautājumos) esošās Kopējās lauksaimniecības politikas reformas ietvaros.

Pārtikas ražošana, drošība, veterinārija

2010. gadā vairāki pārtikas uzņēmumi ir atzīti eksportam uz Krievijas Federāciju: uz Krieviju savu produkciju drīkst eksportēt 14 gaļas sadales un pārstrādes uzņēmumi, 12 piena produktu pārstrādes uzņēmumi, divi olu produktu ražošanas uzņēmumi, 36 zvejas produktu apstrādes uzņēmumi, četri dzīvnieku barības ražošanas uzņēmumi, viens barības uzglabāšanas uzņēmums, kā arī 22 cūku fermas.

Lai samazinātu administratīvo slogu uzņēmējiem, Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) ir vienkāršojis uzņēmumu obligāto reģistrācijas procedūru — lielākajai daļai uzņēmumu, kas vēlas sākt darbu pārtikas apritē, vairs nav nepieciešama PVD pirmsreģistrācijas pārbaude. Pirms darbības uzsākšanas PVD pārbauda tikai dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu ražošanas un vairumtirdzniecības uzņēmumus, kuriem, lai tos pieregistrētu, ir jāiziet atzīšanas process.

2010. gadā Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta «BIOR» Pārtikas un vides izmeklējumu laboratorija ir akreditēta Krievijas Federācijā, kas padara uzņēmējiem pieejamākus Krievijas un Muitas savienības tirgus.

Izstrādāti nosacījumi sabiedriskā finansējuma piena nozares pārstrukturizēšanai, apgūšanai novirzot to jauna piena ražotāju un kooperatīvu īpašumā esoša pārstrādes uzņēmuma izveidošanai. Šāda uzņēmuma izveidošana sekmēs piena ražotāju konsolidāciju un veicinās piena pārstrādi Latvijā, no valsts netiks izvests svaigpiens.

Latvijai ir izdevies pārliecināt EK par kūpināto šprotu tradicionālajām un vienlaikus specifiskajām īpašībām, kas neļauj likt vienādības zīmi starp kūpinātajām šprotēm un pārējo kūpināto zivju produktu grupu. Šobrīd kūpinātās šprotes ir izdalītas atsevišķi. Balsojums par dokumentu plānots nākamā gada sākumā.

2009. gadā ES sāka darbu pie dioksīna piesārņojuma normu pārskatīšanas. Zemkopības ministrijai izdevās panākt tādu pieļaujamo dioksīna piesārņojuma līmeni, kuram atbilst industriāli nozīmīgās Baltijas jūras zivju sugas. Izdevies arī panākt, ka EK piešķir Latvijai beztermiņa atkāpi dioksīna piesārņojumam lašos. Minētā atkāpe ļaus realizēt lašus Latvijas iekšējā tirgū, sekmējot zivsaimniecības aktivitāti un nodrošinot patērētājus ar tradicionālu un iecienītu produktu.

Kopš 1. novembra daudz lielāks pārtikas uzņēmumu skaits var pretendēt uz atbalstu Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras administrētajā programmā.

Nodrošināta vienota valsts uzraudzība un kontrole veterināro zāļu apritē. Vienoto sistēmu uzturēs PVD.

Ievērojami samazināta trakumsērgas izplatība. Kopš 2006. gada, kad PVD sāka savvaļas dzīvnieku orālo vakcināciju pret trakumsērgu, saslimšana samazinājusies par 97 procentiem. Tas nozīmē gan lielāku drošību mājas dzīvniekiem, gan cilvēkiem.

Meža nozare

Meža nozares saražotās produkcijas apjoms 2010. gadā pārsniedza vienu miljardu latu, tajā skaitā eksports 900 miljonus latu.

Samazinātas administrējošās procedūras meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības procesā, pilnveidojot meliorācijas nozares normatīvo aktu bāzi. Definētas un sistematizētas prasības, kas zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāievēro meliorācijas sistēmas izmantošanā, kopšanā un saglabāšanā, mazinot pārpratumus ar valsts un pašvaldību institūcijām, kas uzrauga meliorācijas sistēmu ekspluatāciju un uzturēšanu.

Lopkopība, augkopība

Saņemts EK lēmums, saskaņā ar kuru Latvijas liellopu datu bāze tiek atzīta par pilnībā funkcionējošu. Sākot ar 2011. gada 1. janvāri, liellopu pases, pārvietojot dzīvniekus iekšējā teritorijā, nebūs nepieciešamas, tās tiks izdotas tikai tiem dzīvniekiem, kuri tiks pārvietoti ārpus Latvijas teritorijas, tātad eksportēti.

Sākusi darboties elektronisko ziņojumu ievades sistēma. Kā pirmais e-pakalpojums lopkopjiem tiek piedāvāta iespēja paziņot par dzīvnieku pārvietošanu no ganāmpulka novietnes un par dzīvnieka saņemšanu.

Veicināta piena kvotas piešķiršana no valsts rezerves tiem piena ražotājiem, kas bija pārpildījuši savu kvotu vai palielinājuši ražošanas apjomu un savu ganāmpulku.

Līdz šim lauksaimniekiem nebija tiesību pārvadāt kravas, kuru faktiskā masa pārsniedz 44 tonnas. No 2010. gada 16. aprīļa lauksaimnieki var veikt līdz 52 tonnām smagus kravu pārvadājumus, pārvadājot graudus, rapsi, kartupeļus un svaigpienu. Augustā apstiprināts Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras sniegto pakalpojumu cenrādis, kas ir par 19 procentiem zemāks nekā iepriekš.

Nodrošināta sadarbība ar Krievijas Federāciju fitosanitārajā jomā. Pašreiz notiek intensīvs Latvijā audzēto pārtikas kartupeļu eksports uz Krievijas Federāciju.

LAD ir nodrošinājis visas lauksaimniecībā izmantojamās zemes apsekošanu, tādējādi nosakot neapstrādāto lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kas 2011. gadā tiks aplikta ar dubulto nekustamā īpašuma nodokļa likmi. Valstī konstatēts 368,9 tūkstoši hektāru neapstrādātas lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kas jāapliek ar dubulto nekustamā īpašuma nodokli.

Lauksaimnieku informētība

2010. gadā Valsts Lauku tīkla pasākumos piedalījušās gandrīz 10 000 personas no lauku reģioniem, no Zivsaimniecības sadarbības tīkla — 2500 interesentu.

Latvijas novados darbu uzsākuši 118 lauku attīstības speciālisti, kuri veica arī lauku saimniecību uzskaiti, apsekojot 50 000 saimniecību.

Izveidota jauna valsts aģentūra, kura apvieno līdz šim atsevišķi strādājošas trīs valsts aģentūras — v/a «Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra», v/a «K.Ulmaņa piemiņas muzejs «Pikšas»» un v/a «Latvijas lauksaimniecības muzejs».

ES pārtikas programmu īstenošana

Zemkopības ministrija 2010. gadā realizēja ES programmu vistrūcīgākajām personām. Pārtikas pakas piešķīra vienam ģimenes loceklim vai atsevišķi dzīvojošai personai, kura ir atzīta par trūcīgu un uzrāda pašvaldības sociālā dienesta izsniegtu izziņu. ES pārtikas pakas par vistrūcīgākajām atzītām 77 146 personām izdala 12 reizes gadā. To veic 443 izdales vietās 17 labdarības organizācijas visos Latvijas novados. Kopumā Latvijā 2010. gadā izdalītas 925 752 pārtikas pakas.

Izstrādāta un ar šo mācību gadu ieviesta ES atbalsta programma skolu apgādei ar augļiem un dārzeņiem «Augļi skolai».

ZM preses preses un sabiedrisko attiecību nodaļas sagatavotā informācija

Palielina šī gada valsts atbalsta apmēru lauksaimniekiem

14. decembrī valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas izstrādātos grozījumus Ministru kabineta (MK) 2010. gada 2. februāra noteikumos nr. 108 "Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību", kas paredz palielināt kopējo atbalsta apmēru par 880 000 latiem.

Ņemot vērā, ka atbalsts bioloģiskās lauksaimniecības un nacionālajai pārtikas kvalitātes shēmai 2010. gada budžetā nebija plānots, izmaiņas noteikumos paredz piešķirt atbalstu pasākumā "Atbalsts pārtikas kvalitātes shēmām" 240 000 latu apmērā, lai atbalsts tiktu izmaksāts no šī gada valsts budžeta finansējuma.

Savukārt, lai segtu valsts saistības par Lauksaimniecības ilgtermiņa investīciju kreditēšanas programmu un Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kreditēšanas programmu, grozījumi noteikumos paredz palielināt finansējumu atbalsta pasākumā "Atbalsts kredītprocentu starpības kompensēšanai" par 640 000 latiem.

Zemkopības ministrijai ir noslēgts ilgtermiņa līgums ar VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" par Lauksaimniecības ilgtermiņa investīciju kreditēšanas programmu un Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kreditēšanas programmu. Tas paredz kredītprocentu starpības kompensēšanu VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka".

Grozījumi stāsies spēkā pēc to publicēšanas laikrakstā Latvijas Vēstnesis".

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Mēs varam visu, kad ticam

«...sova pogosta vōrds vīnmār jōnas ar lapnumu. ... Un lai mes asam mozs pogosts, bet mes nikod nadreikstim dūmōt, ka poši asam mozi un naīvārojami, mes nikod nadreikstam čeikstēt un peikstēt, nadreikstam pasadūt! Dēļ tam, ka tikai tim, kas napasūd, Dīveņš pastīp rūku. Mes tod sokom — veiksme, bet nikas nikod nanūteik bez īmesles. Un tōdēļ es saceišu tai; mes varim vysu, kod ticim, tycūt doram vysu leidz golam, cik spējam, un asam lapni par tū, ka asam tī, kas

● **Pēc lugas «Klepernīku pogosta zvaigzne» pirmizrādes tās autore Iveta Vibornā nofotografējās pie Daugavpils teātra aktieru portretu galerijas. Vairāki no viņiem uz skatuves iedzīvinājuši Klepernīku pagasta notikumus.**

Ar šiem vārdiem beidzas lugas «Klepernīku pogosta zvaigzne» izrāde, un tā ir luga, kura kopš pirmizrādes šī gada maijā Daugavpils teātrī piedzīvojusi vairāk nekā duci izrāžu, bet joprojām pulcina pilnu zāli ar skatītājiem, kas, priekškaram aizveroties, aplaudē, stāvot kājās. Lugas autore ir tik precīzi uzķērusi to smalko, vibrējošo stīgu, kas saviļņo katra latgalieša sirdi, ka skatītāji viņai un lieliskajai aktieru spēlei pateicas ar ilgiem aplausiem.

Šajos pēdējos vārdos to arī gribēju pateikt, ka tā nav tikai komēdija par lauku ļaudīm, tā ir sāpe par visu, kas pašlaik notiek ar vienkāršajiem cilvēkiem, un skatītāji šo zemtekstu ļoti labi sapratuši, atzīst Kristīne Jokste — ar šādu autore vārdu un uzvārdu luga «gāja tautās» —, jebšu īstajā vārdā — **IVETA VIBORNĀ.**

Par Latvijas nebūšanām — Latgales kontekstā

— Luga ir par to periodu, kad notika pagastu savienošana un apvienošana. Un ne tikai. Tajā gribēju parādīt visu to «bardaku», kas pie mums notiek, un «mazā cilvēka» lomu tajā, un to, ka mums nevajadzētu sevi uzskatīt par maziņiem un nelaimīgiem, ka mēs neko nevaram, un ka mūs piespiež. Ar lugu es gribēju pateikt, ka no mums daudz kas ir atkarīgs, tomēr tikai tad, ja darbojamies nevis individuāli, bet visi kopā, — intervijā «Novadniekam» sacīja lugas «Klepernīku pogosta zvaigzne» autore Iveta Vibornā.

No kurienes dakterei tik bagātīgas zināšanas par lauku pagasta ikdienu? Trīsarpus gadi nostrādāti lauku ambulancē Zemgalē, kur vietējās pagastmājas notikumi bija kā uz delnas, un daudzi noderējuši arī lugai. Īstenībā lauku ļaužu rūpes ir vienādas visur, vai tā būtu Zemgale, Vidzeme vai Latgale.

— Es vienmēr uzsveru, ka mēs, latgalieši, esam tik drosmīgi, ka par Latvijas nebūšanām varam runāt Latgales kontekstā, — teica Iveta.

Viss aizsākās pirms diviem gadiem, kad Iveta avīzē izlasīja paziņojumu, ka Daugavpils teātris izsludina lugu konkursu. Viņa jau pirms tam bija iemēģinājusi roku literārajā jaunradē, bija tapušas nelielas ainiņas. Kā pati saka, — psihoterapijai. Tās liktas kopā, atrasta kopīgā tēma, vairāk piestrādāts pie dialogiem un raitas darbības, un tā tapusi luga. Uz lieliem panākumiem necerot, gatavo lugu parakstījusi ar pseidonīmu — mammas jaunu dienu uzvārdu. Toreiz viņa baiļojās, — nedod, Dievs, luga kaut kur parādīsies, un visi uzzinās, ka nodarbojos ar tādām blēņām!

Informācija parādījās arī, teātris oficiāli paziņoja rezultātus un pirmās vietas ieguvēju, un Latgales laikrakstu žurnālisti kādu laiku bez panākumiem meklēja pēdas autorei — Kristīnei Jokstei. Arī pati, kad piezvanījusi teātra direktore un uzrunājusi par Kristīni, bezmaz vai samulsusi. Jaunā ziņa, ka konkursā iegūta pirmā vieta, bijusi pārsteidzoša, bet Ivetas luga bija atzīta par labāko starp 20 autoru iesūtītajiem darbiem. Dažādu apstākļu dēļ teātris lugu gan nevarēja iestudēt uzreiz, bet šogad tā beidzot nonāca pie skatītājiem.

Luga ir kopdarbs, saka Iveta, stāstot, ka iestudēšanai līdzi nav sekojusi, pilnībā paļaujoties uz režisora un aktieru radošo darbu. Viņi izrādē ienesuši daudz sava. Katrs aktieris ir personība, kas atveidojamajā tēlā iegulda kaut ko savu. Lugas pirmizrāde notika šogad, 14. maijā. Iveta dzīvi un tēlaini atstāsta, kā jutusies pirmizrādē, uz kuru līdzi aicinājusi arī krustdēlu un citus radus, draugus. Ieraudzītais licies vēl «foršāks» nekā pati luga, jo bija redzams gan ikviena aktiera ieguldījums, iedzīvojoties tēlā, gan režisora skatījums uz notikumiem kopumā. Sēdēju sasprindzinājusi, sekoju tekstam un brīžiem paškritiski šausminājos, — vai, dieniņ, vai, cik garš dialogs, kāpēc es tādu izveidoju, — ar smaidu atceras Iveta. Viņasprāt, ļoti daudz bija piestrādājusi Broņas tēla atveidotāja, tāpēc šis tēls uz skatuves bijis daudz komiskāks un dzīvāks. Kopumā teātra aktieru sastāvs ir gados jauns, bet lugas personāži bija vecāki, tāpēc iestudējumā dažas darbojošās personas padarītas jaunākas. Izveidotas daudzas mizanscēnas. Es pat nezināju, kas tās tādas ir, bet teātrī man izskaidroja, vaļsirdīgi un ar vieglu ironijas devu pret sevi atzīstas Iveta. Dabiska humora izjūta un spēja pasmaidīt par sevi, kā arī likt citiem pasmieties pašiem par sevi, lugā ir labi pamanāma. Klepernīku pagasta dzīves notikumi uz skatuves risinās tāpat kā daudzos citos pagastos realitātē, kad pagastvečiem daudz braukāšanu uz rajonu, uz centru, uz iestādēm, kad jāizpilda «no augšas» dotie rīkojumi, bet ikdienā galvenā šiverētāja un izrīkotāja ir ciema sekretāre. Pienāk diena, kad pagasta nosaukums jāizdzēš no kartes, jo notiek reforma. Bet Klepernīku iedzīvotāji sasparojas nepadoties. Lai vismaz kaut kā piesaistītu uzmanību savam pagastam, viņi nolemj rīkoties — piedalīties šovā «dejo ar zvaigzni». Visi kaut cik pieņemamie kandidāti, kas varētu dejot «ar zvaigzni» sen pasaulē, un tā nu «pogosta asocialajam varūņam, veirīšam ap 30 godim», Jezupam, kopā ar aktrisi Loretu, kuras īstais vārds gan ir Leontīna, jāgatavojas kastingam televīzijā... Jezups ir arī viens no tiem tēliem, kas visvairāk aizkustina sirdi, jo dzīvē ir daudz tādu cilvēku, uz ko pārējie noraugās no augšas, bet necenšas pastiept palīdzīgu roku. Pēc savas būtības — labestīgi un godīgi cilvēki, un, kā saka Iveta, tādi arī visātrāk nodzeras, jo ir ar maigu un pakļāvīgu raksturu, viņiem pietrūkst caursišanas spējas, pietrūkst nekaunības izmantot citus savā labā. Viņi ir pārāk godīgi, lai par savu labklājību cīnītos ar negodīgiem paņēmieniem, un drīz vien kļūst par pārējo nonicinātiem dzīves pabērniem.

Aktieri ar dzīvu spēli papildinājuši arī tēmu par daudzajām partijām un to krāsām, smīdinot skatītājus, kad pagastvecim jāizvēlas «pareizās» krāsas kaklasaite, braucot pie tā vai cita priekšnieka. Skarbi ironiska realitāte ar «humpalu» pirkšanu, kas sen kļuvusi par ikdienu Latvijas ļaužu dzīvē. Svešinieku nēsātās drēbes ne tikai jāizmazgā pirms vilkšanas mugurā, bet, izrādās, vajagot arī izsaldēt, un vienas no varonēm stāsts par to, ka viss drēbju maiss salikts ledusskapī: «...sporta bikseites augšejā plauktā, maiceņas, krekleņus — vidējā, nu, šaidus taidus seikumus — zamejā... Gaļu izjēmu. Kas ta jai tiks? Drusku apsōleju, i lai stōv. Gaļa myusejō, nav jau syuteita nazyn nu kurīnes» smieklus gan rada, bet vairāk tādus — caur asarām. Broņa ar Donotu visiem notikumiem pa vidu ceļ savu piena māju, bet sievas atstātais pagasta priekšnieks lugas beigās saprot, ka siltas brokastis, mīloša un uzticīga sirds ir turpat vien līdzās — kaimiņienes mājā.

Rakstīt lugu ir viena lieta, bet uzvest uz skatuves, pavisam cita. To Iveta vislabāk sapratusi, kad pēc izrādes aktieri par atsevišķām vietām teikuši, cik grūti tās bijis nospēlēt. Autore apspēlējusi arī tēmu par šoviem, kuri televizijas kanālos celti goda vietā. Vai tā vispār ir māksla? Varbūt tas ir atbildīgo cilvēku slinkums pašiem uztaisīt sakarīgus uzvedumus, koncertus, bet «izlāpīties» ar šoviem. Man žēl to dziedošo ģimeņu, kas jauki dzied savās mājās, savā ģimenē, bet tad tiek nolikti visiem priekšā kā izsolē — balsošanā. Un ar ko tās ģimenes, kuras pirmās neiztur balsojumu, sliktākas par tām, kas tiek līdz galam? Kur tas redzēts, ka naudu slimiem bērniem vāc ar kaut kādiem dziedāšanas šoviem? Tas ir mans subjektīvais viedoklis, Iveta izlīdzinoši piebilst pēc šoviem veltītajiem kritiskajiem vārdiem.

Pēc lugas pirmizrādes savā ziņā arī Iveta kļuva par zvaigzni, bet viņa netīko pēc plašas popularitātes, intervijas sniedz reti. Atteikusi intervijas arī radio un televīzijā. Uz jautājumu par pašreizējo daiļradi atbildēja, ka nesen tapusi ludziņa pēc pensionāru biedrības pasūtījuma. Kā veicas ar tās iestudēšanu, Iveta pagaidām nezina. Sava prieka pēc uzrakstot arī ko citu. Ar pildspalvu, jo tā padodoties labāk. Pēc tam pārrakstot ar datoru.

Laikam vecums klāt, baļķi vairs nevaru pacelt

Ar sirsnību, mīļumu un izpratni Iveta stāsta par stiprajiem Latgales cilvēkiem, ar ko viņai nākas sastapties savā ikdienas — ārstes — radiologes darbā. Tā kāda gados paveca lauku sieva nesen sūdzējusies, ka laikam vecums klāt, baļķi pacelt vairs nevarot. Savukārt kāds onkulis pēc apskates braši noprasījis — esmu vesels? Rīt uz medībām jāiet. Bet zināms taču, ka ģimenes ārsti veselus cilvēkus uz izmeklēšanu ar tik sarežģītām iekārtām nesūtīs. Iveta ir īsta preilēniete. Pēc vidusskolas absolvēšanas studējusi un absolvējusi Rīgas medicīnas institūtu. Kā jauna terapeite strādājusi Aizkrauklē, internatūrā, pēc tam nosūtīta uz ambulanci Mazzalvē. Tā bija ļoti laba dzīves skola, viņa saka par šo laiku. Pēc tam 12 gadus viņa strādāja ar bērniem invalīdiem Preiļu pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa». Lai zināšanas būtu pilnīgākas, studēja Liepājas Pedagoģiskajā institūtā, apguva logopēdes profesiju. Tajos gados bērniem ar īpašām vajadzībām tika pievērsta liela uzmanība, daudz palīdzības sniedza sabiedriskā organizācija «Cerību zvaigzne» no Zviedrijas, audzinātājas apmācīja zviedru kolēģi. Grupiņa pastāvēja bērnudārza paspārnē, pēc tam tā nonāca Rudzātu speciālās internātpamatskolas pārziņā. Pašlaik bērnudārzā šādas grupas vairs nav, rūpju bērniem un jauniešiem ir iespēja saturīgi pavadīt laiku sociālā dienesta telpās. Bet Iveta atkal mainījusi nodarbošanos. Pirms dažiem gadiem saņēma piedāvājumu strādāt par radioloģi (diagnostikas ārsti, kas strādā ar vizuālo diagnostiku) SIA «Preiļu slimnīca». Medicīnā notikušas lielas izmaiņas, vairs nepietiek ar kādreiz iegūtajām zināšanām, pa šo laiku nākuši klāt tik daudzi jaunumi. Ne tikai aparatūras ziņā, bet arī diagnosticēšanā, jo pirms 12 gadiem uz dažām lietām skatījās pavisam citādāk nekā tagad, saka ārste. Tāpēc Iveta atkal mācās rezidentūrā. Pašlaik gan ir paņēmusi pārtraukumu, bet pavasarī turpinās studijas, un vēl divi gadi būs jāmācās.

❒❒❒

Vai dakterīte turpinās darbošanos latgaļu literatūras laukā? Luga «Klepernīku pogosta zvaigzne» publicēta arī šī gada latgaļu literatūras almanahā «Olūts», guvusi atzinību no recenzentiem un lasītājiem. Pati Iveta ir pieticīga un kautrīga, — vienu tādu lugu var uzrakstīt katrs, viņa saka. Noturēties līmenī ir grūtāk. Tad jau redzēs. Visapkārt tik daudz kā interesanta, gatavi scenāriji. Ņem tik un pieraksti.

L.Rancāne

IEDVESMA

Jaunrades lappuse nr. 8

OLGA JERMAKOVA

pop-mīla

ie-komercializēšu mūsu sirdis
pievienotās vērtības marinādē
parakstīšu līgumus
ka
miegainos nakts čukstus ierakstīšu
līdz bezgalībai nenoteikta skaita platēs

rīta ēterā pa radio
guļamistabas balsi
un
izspūrušo matu smaržu
muzejā būs izstāde
manas apakšveļas stāsti

avīzēs un žurnālos
tu reklamēsi mani
bet es apsolu —
turpmāk mīlēt tevi
tikai profesionāli

pagriez skaļāk

dejotāja vermutā
raud absinta asaras
un neviens tās neuzlasa
saldā cerībā apskurbt
vēl mazliet
saku es
tavs komentārs te nevietā
un tomēr dzēlīgs
atstāj zilumus uz maniem vaigu kauliem
es pazaudēju tavu smaržu
visās savās apkaklītēs
tu atsien mani
palaid vaļā
saki
skrien!

bet es tev vēlu paklupt vakardienā
salduma priekš
tevis man nav žēl
vēl vairāk pazaudēt nav manos spēkos
un tomēr jāraud
nedaudz vēl
lai rītam būtu no kā apreibt

tu atnāci un noglāstīji manu vaigu
es atbildēju ar mazu samocītu smaidu
un tad mēs dejojām
kā aklie tumsā
tik skaļi klusējot
ka skropstas pārklājās ar salnu

tu man atnesi paplāti ar sapņiem
1 porciju
ar svaigi spiestiem sapņiem
un ilūzijas savas tu iekonservēji kā sāļus gurķīšus
ziemas vakariem aukstiem

mani mainīgie nokrišņu daudzumi
apmāca tavas zvaigžņotās naktis
manu zeķi tu iecēli altāra vietā
un pielūdzi ilgi vakaros

par vēlu
sarkasmam nav vietas
un man
kā nomestam rotaļu lācītim
nav ne mazas
ne lielas
pārdomu vielas
par ko varētu skumt
vai rakstīt poēmas
ak jā, man paliek vien paģiru atliekas
un sasista pustukša sapņu bļodiņa
kurā es smejoties iespļāvu vārdus:
ja ne tvoja, uhodzi, ostavj menja *

tagad es rāpoju uzlaizot lauskas
un putekļos iemītos smaidus
bet tev mana pazaudētā dvēsele
pasniedz sevi uzvaras kausos.

* * *

Tik pat cik Šveice neitrāla pret tevi gribētu es būt,
bet tu kā revolucionāru — Kuba mani saisti
kaut šobrīd cigārs varētu es kļūt
vai berete uz karstās Če Gevaras pieres,
ja zinātu, ka piere pieder tev
un lūpas, kurām dūmi plūdīs pāri
arī tavas

*es neesmu tava, ej prom, atstāj mani

Par autori. Olga Jermakova mācās Latvijas Kultūras koledžas Mūzikas menedžmenta fakultātes otrajā kursā.

SANTA ZNOTIŅA

Neaizmirsti

Skrien pāri puteņi un vēji aši,
Mīda manu zemi neslavas un smagas kājas,
Zūd tautu dēli brašie,
Mīļā Latgalē vairs nav tiem mājas.
Iet pasaulē kā gaiļi spoži —
Lielas runas, mazi darbi
Aizmirst,
Kā zirgiem tiek savilkti groži,
Kad zemē sulīgā arkls tiek dzīts skarbi.
Aizmirst,
Kā dzimtā pusē smejas,
Kā vasaras naktis tvan,
Kā zeltains alus kausos lejas,
Kā dzimtā latgaļu valoda skan.
Bet dzimtās mājas gaidīt gaida
Atgriežamies,
Un siltās lūpas smaidīt smaida sagaidot.

VINETA VILCĀNE

Ziemassvētku brīnums, kas nepiedzima Ziemassvētkos

Ziemassvētki jau bija pagājuši, piparkūkas apēstas un brīnumsvecītes jautri izsprēgājušas spožās dzirkstelītes uz visām pusēm, tāpat Jaungada raķetes bija izšautas un vēlēšanās izteiktas. Uz pasaules valdīja tāds savāds tukšums, negribējās ticēt, ka visa svētku burvība ir pagaisusi. Un tieši ap šo laiku kaut kur starp daudziem nepiepildītiem sapņiem un nomāktām domām, un salauztām sirdīm lidinājās Mazā Cerībiņa.

Viņa bija nomaldījusies un meklēja Ziemassvētku brīnumu, brīnumu, kuram vajadzēja piedzimt šajos Ziemassvētkos.

Ceļā viņa satika daudzas Vilšanās, kuras apgalvoja, ka nav vērts meklēt Ziemassvētku brīnumu, jo tā nav. Vilšanās bija manāmi nomāktas un sapīkušas, jo bērni dusmojās uz vecākiem, ka nesaņēmuši kārotās dāvanas, meitenes pukojās uz puikām, ka viņi par meitenēm aizmirsuši, un mammas un tēti dusmojās uz saviem bērniem par viņu sliktajām atzīmēm liecībās. Šķiet, ka viņi nebija sapratuši galveno svētku burvību — priecāties par to, ka viņi viens otram ir.

Mazā Cerībiņa lidoja un neklausījās apkārtējo runās, kuras nevēstīja neko labu. Viņa taču nevarēja ķļūt pesimiste, viņa bija cerība, un galvenais uzdevums bija cerēt, neskatoties ne uz ko.

Vēl vairāk Cerībiņa attālinājās no Ziemassvētku un Jaungada pagājušās burzmas, taču viņā joprojām valdīja tukšums, un prātu tirdīja doma, ka jāatrod kāds, kurā iemājot, jo jādzimst brīnumam.

Kad likās, ka vairāk nav nekādu izredžu sastapt kādu, kuram dāvāt brīnumu, Mazā Cerībiņa sastapa Salauztu Sirdi. Sapratusi, ka nevar pamest Sirdi vienu nelaimē, Cerībiņa nolēma palikt ar viņu kopā. Un tieši tajā mirklī Mazā Cerībiņa saprata, ka viņa ir tas Ziemassvētku brīnums, kas var dzimt jebkurā datumā, un vajag tikai atrast sirdi, kurā patverties, lai būtu laimīgs.

Cerēt taču ir skaisti....

BIRUSĪTE

* * *

Jau vakars vēls...
Klau, panāc, dēls!
Rau, tur zvaigznes
Debess jumā mirdz;
Tās visas mīļo
Dieva sirds.
Tur debesīs
Mums katram
Zvaigzne sava —
Tur ir mana,
Tur ir tava.
Mēs tik atspulgi
Še zemes virsū esam,
Katrs savas zvaigznes
Gaismu sevī nesam.

Lūgums

Man MĪLESTĪBU atsūti
pa pastu —
LIELU, KARSTU, NEPARASTU!
Ar skatienu man
GAISMU sniedz...
Un DZĪVI mīlēt neaizliedz!
Ar LABU VĀRDU
PRIEKU dod,
lai LĪDZSVARS manī
ceļu rod!

Foto: G.Vilcāns

KIMA BROKA

Pavisam strauji griežas gads,
Pa aplīti, pa aplīti,
Tam nebeidzams ir ritējums,
Te rudens nāk, te vasara
Te ziema un te vasara
Kā valsis skaists,
Kas priecē mūs...

* * *

Vēlējums
Nemēro laiku sekundēs rimtās
Pāri kas līst kā bezgalīgs lietus
Nemēro stundās un
ceturkšņos garos,
Kad liekas, viss jau sen zudis.
Mēro tos saulstaros, maiguma pielietos,
Mirkļos, kad lido Tu pasaulei pāri,
Eņģelis esi visiem, ko satiec,
Kad mīli kādu no sirds...

Diena
Diena bēdīga nu ir
Apkārt rāmis likts ir tai
Nevar tā par ātru skriet
Sīkiem soļiem tipināt
Ilgi sevī lūkoties,
Sapņu ziediem rotāties
Ieraugi, kā diena zied
Maigi skropstas plivina
Kad tai garām vējiņš iet
Palūkojies dienā Tu
Ļaus tā aizmirst visu Tev
Kad tai būsi devis vaļu
Ritēt tā, kā viņa grib...

* * *

Klausos vakarā,
skan sapņi
ziema apkārt
baltos liek
spēlē eņģeļi un tic
ka mēs viņus
dzirdam jau!

* * *

Ir Advente
un klusums vēl zem kājām
tik rāmi klājas sniegpārslas
uz zemes šīs, kur mājas
Ir Advente
un sveču liesmas plīvo
par mīlestību mūžīgo,
kas apskauj mūs vienmēr!
Ir Advente
miers ienāk mūsu mājās,
lai prieku spējam dāvināt
no sirds uz sirdi cerība lai aug!

* * *

Aiziešu ciemos
pie Tevis ziemā
tikai putenis dziedās man līdz
par baltajiem sapņiem
par noslēpumiem
šodien, ko ieraudzīt
nevaram mēs!

Sniegpārslas lidos
ap mums kā sapnī atspīdēs gaisma
un tuvāk tā nāks
brīnums būs radies no nekā...

AGLONAS NOVADĀ

Veido novada uzņēmumu elektronisko datu bāzi

Lai apzinātu ražotājus un to, kādus pakalpojumus sniedz vietējie Aglonas novada uzņēmēji, tiek veidota novada uzņēmumu elektroniskā datu bāze.

Kā informē uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāja Ināra Gražule, izveidotā datu bāze jūtami atvieglos nepieciešamās informācijas saņemšanu. Tā būs arī iespēja pircējiem un potenciālajiem investoriem vienuviet ērti aplūkot, ko piedāvā vietējās firmas, savukārt pašvaldībai — iespēja apzināt, kādas preces un pakalpojumus tā varētu pirkt no vietējiem uzņēmējiem.

Lai uzņēmumu datu bāze darbotos pilnvērtīgi, informācijai jābūt izsmeļošai un precīzai, to var sniegt tikai paši uzņēmēji. Nav svarīgi, vai tas ir mazs ģimenes uzņēmums vai liela firma, uzsver centra vadītāja, galvenais ir vēlme darboties un izmantot piedāvāto iespēju reklamēties. Tāpēc Aglonas novada uzņemējdarbības atbalsta centrs aicina ikvienu vietējo novada uzņēmēju sniegt informāciju par savu uzņēmumu. Tas ir viegli izdarāms, izmantojot e-pastu: *inara.grazule@aglona.lv* vai nosūtot informāciju pa pastu: Aglonas UAC, Somersetas ielā 34, Aglona, Aglonas novads.

Nepieciešamā informācija par uzņēmumu ir nosaukums, darbības nozare, ražotā produkcija vai sniegtie pakalpojumi, dibināšanas gads, adrese, tālruņa numurs, fakss, e-pasts, mājaslapas adrese (ja tāda ir), darba laiki, tirdzniecības vietu adreses un citas ziņas, ko uzņēmums uzskata par svarīgu.

Uzņēmējdarbības atbalsta centrā **dati tiek gaidīti līdz 2011. gada 17. janvārim.**

Bazilikas kora skolas koris uzstājas Vatikānā

Šodien, 28. decembrī, Vatikānā (Romā) pāvesta Pāvila VI zālē tiek atklāts Vispasaules bērnu un jauniešu koru federācijas PUERI CANTORES (Dziedošie bērni) XXXVI kongress — festivāls, kurā Latviju pārstāv Aglonas bazilikas kora skolas koris diriģentes Ievas Lazdānes vadībā.

Pirms Ziemassvētkiem, kad Aglonas dziedošie bērni vēl tikai posās tālajā ceļā, Ieva Lazdāne pastāstīja, cik ļoti tiek gaidīts šis nozīmīgais notikums. Koris Romā uzturēsies no 27. decembra un šajā pilsētā sagaidīs arī jauno 2011. gadu, jo kongresa pasākumi risināsies līdz 3. janvārim, kad paredzēta atgriešanās mājās.

Diriģente iepazīstināja arī ar pasākumu, kuros piedalīsies koris, norisi. Tā kongresa atklāšanas dienā, 28. decembrī, Pāvila VI zālē Vatikānā būs klāt arī aglonieši. 29. decembrī koris dziedās nacionālajā dievkalpojumā, kurš notiks San Agostino a Campo Marzio (svētā Augustīna bazilikā).

Savukārt kongresa — festivāla galvenais notikums būs 1. janvārī, kad garīgās dziesmas skanēs svētās Mises laikā svētā Pētera bazilikā. Zināms, ka svēto Misi celebrēs pāvests Benedikts XVI. Tās laikā Aglonas bazilikas kora skolas 7. klases audzēkne Katrīna Reča piedalīsies Upurdāvanu pienešanā.

Brīvajā laikā dziedātāji iepazīsies ar Romas ievērojamākajām vietām. Ar vislielāko nepacietību viņi gaida 2. janvāri, kad no Romas dosies uz netālo Asīzi, vietu, kur dzīvojis un strādājis svētais Francisks. Asīzē koristi piedalīsies dievkalpojumā katakombu, kurās savulaik slēpies Kristus, kapelā.

Kopā ar kori skaistajā ceļojumā devusies arī kora skolas pedagoģe un klostera māsa Marija (viņa izglītību ieguvusi Itālijā) un priesteris Guntars Skutels.

Aglonas bazilikas kora skolas koris ir Vispasaules bērnu un jauniešu koru federācijas PUERI CANTORES biedrs un kongresos — festivālos piedalās jau kopš 2004. gada, kad pasākums risinājās Ķelnē, 2005./2006. gadu mijā Romā, 2007. gadā Krakovā un 2009. gadā Stokholmā. Kā atzīst Ieva Lazdāne, ceļojums ir dārgs prieks, ne skola, nedz bērnu vecāki nebūtu spējīgi segt ceļa izdevumus. Tāpēc direktore koristu vārdā izsaka vissirsnīgāko pateicību atbalstītājiem — Aglonas novada domei, 10. Saeimas deputātam Jānim Klaužam, veikalu tīklam «Maxima» Viktorijas Orlovas personā, kā arī uzņēmējam Aivaram Smanam. «Mēs sava ceļojuma laikā neprasījām nekādas izpriecas, esam pieticīgi, tāpēc nakšņosim nevis viesnīcās, bet guļammaisos kāda dievnama telpās. Galvenais, ka nokļūsim Romā un dziedāsim ar visu sirdi,» saka Ieva Lazdāne.

Piedalīšanās festivālā Aglonas bērniem un jauniešiem dod iespēju iestudēt daudzus skaistus garīgos dziedājumus, izzināt citu valstu kultūru, kā arī iepazīties ar saviem vienaudžiem no daudzām pasaules valstīm.

LĪVĀNU NOVADĀ

Pirmais novada uzņēmēju Ziemassvētku tirdziņš gūst lielu atsaucību

Pēc novada uzņēmēju padomes ierosinājuma ar novada domes atbalstu Līvānu novada kultūras centrā pirmo reizi tika sarīkots Ziemassvētku tirgus.

● Pirmais vietējo novada uzņēmēju tirdziņš Līvānos radīja lielu interesi gan dalībnieku, gan pircēju vidū.

Dalībai tirgū bija pieteikušies 47 dalībnieki, no kuriem 39 bija vietējie, bet astoņi pārstāvēja Daugavpils, Krustpils, Preiļu, Kārsavas, Aglonas un Cēsu novadus, informē Zane Gaiduka, Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centra vadītāja, uzņēmēju un pašvaldības divpusējās konsultatīvās padomes pārstāve.

Tirdzniecības vietas bija izvietotas Līvānu novada kultūras centra pirmā stāva vestibilā un lielajā zālē. Tirgotāju bija tik daudz, ka galdus tirdzniecības vietām nācās aizņemties, par ko paldies VAS «Latvijas Valsts meži» Dienvidlatgales mežsaimniecībai un tās izpilddirektoram Antonam Breidakam.

Tirgotāji iekārtoties sāka jau pulksten astoņos no rīta. Savukārt pirmie tirgus apmeklētāji ieradās krietni pirms atklāšanas, līdz ar to atklāšanas brīdī tirdzniecības zālē jau norisinājās aktīva tirgošanās. Tirgotājus un tirgus apmeklētājus ar sviniīgu uzrunu sveica Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods un novada uzņēmēju padomes priekšsēdētājs, Līvānu kūdras fabrikas direktors Pēteris Romanovskis, uzsverot, ka šāds pasākums tiek rīkots pirmo reizi, un paužot cerību par tā veiksmīgu izdošanos, kā arī vēlot visiem klātesošajiem gaišus un sirsnīgus svētkus. Pasākuma laikā katram tirgotājam tika dota iespēja ar sevi publiski iepazīstināt un reklamēt savu pārdoto produkciju vai pakalpojumus. Uz skatuves norisinājās arī Līvānu novada pašdarbības kolektīvu un skolu audzēkņu koncerts. Daudzi tirgus apmeklētāji pēc iepirkšanās nesteidzās ārā salā, bet uzkavējās, vērojot koncertu.

Tirgū bija iespējams iegādāties gan vietējo amatnieku darinājumus, gan zemnieku saimniecību produkciju, jo starp tirgotājiem bija gan kalēji un audēji, gan pinēji un kokgriezēji. Tika tirgoti arī keramikas izstrādājumi, visdažādākie rokdarbi un tekstilizstrādājumi, vaska sveces un medus, juvelieru un konditoru izstrādājumi, kā arī zāļu tējas, sulas, āboli un citi zemnieku saimniecības ražojumi, floristikas izstrādājumi un dažādi suvenīri.

Kā atzina Zane Gaiduka, liels gandarījums pasākuma organizatoriem ir par lielo apmeklētāju skaitu un iedzīvotāju atsaucību, kā arī pozitīvo novērtējumu gan no tirgotāju, gan pircēju puses. Šis bija pirmais tāda veida eksperiments, kad vietējiem uzņēmējiem bija iespēja bez maksas tirgot savu produkciju. Izskanējusi ideja, ka šāda tirdziņa rīkošana varētu kļūt par Līvānu novada tradīciju. Ņemot vērā iedzīvotāju izrādīto interesi, šāda doma būtu apsvēršanas vērta un līdzīgs pasākums varētu tikt sarīkots arī vasarā.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova un L.Rancāne

Bērnu aprūpes un izglītības iestādēm ir iespēja saņemt informāciju par dzimumnoziedzniekiem

Ņemot vērā plašsaziņas līdzekļos izskanējušo informāciju par bērnu seksuālas izmantošanas gadījumiem, lekšlietu ministrija atgādina, ka noteiktam personu lokam jau šobrīd ir iespējams saņemt informāciju par personām, kas izdarījušas dzimumnoziegumus.

Savukārt Iekšlietu ministrija strādā, lai turpmāk tiktu paplašināts to amatpersonu loks, kuriem savā ikdienas darbā būs pieeja informācijai par personām, kas sodītas par dzimumnoziegumiem. Tādi būs, piemēram, patruļpolicijas un ceļu policijas darbinieki, kuru uzdevums ir veikt preventīvus pasākumus.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. pantu, pieņemot darbā bērnu aprūpes un audzināšanas, izglītības, veselības aprūpes un sociālās palīdzības un citu tādu iestāžu, kurās uzturas bērni, vadītājus un darbiniekus, **darba devēja pienākums ir pieprasīt izziņu no Soda reģistra un pārliecināties par šo personu sodāmību.**

Sniedzot atbildes uz minēto personu darba devēju pieprasījumiem, tiek norādītas ziņas par spēkā esošo sodāmību personām, kuras sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, kā arī par personām, kuras sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas un personām, kurām tiesa ir piemērojusi Krimināllikumā noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus par nepieskaitāmības stāvoklī izdarītu Krimināllikumā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Bez tam, Ministru kabinets 2009. gada 18. augustā ir atbalstījis Rīcības plānu nepilngadīgo aizsardzībai no noziedzīgiem nodarījumiem pret dzimumneaizskaramību un tikumību 2010. – 2013. gadam. Saskaņā ar Rīcības plānu, ir veiktas izmaiņas likumos, kas ieslodzījuma vietai nosaka par pienākumu informēt bāriņtiesu par personu, kura ir atbrīvota no ieslodzījuma vietas. Savukārt, Valsts probācijas dienestam ir pienākums informēt bāriņtiesu par probācijas klientu, kas atrodas Valsts probācijas dienesta uzraudzībā un ir notiesāts par tīšiem vardarbīgiem noziedzīgiem nodarījumiem vai noziedzīgiem nodarījumiem pret dzimumneaizskaramību un tikumību.

Lai bāriņtiesa varētu uzsākt rīkoties ar saņemto informāciju, Ministru kabinets šā gada 7. decembrī ir pieņēmis Tieslietu, Iekšlietu un Labklājības ministriju izstrādātos grozījumus Bāriņtiesu likumā. Grozījumi pēc to pieņemšanas Saeimā noteiks, ka bāriņtiesas, pamatojoties uz darbības laikā iegūtām ziņām par bērna veselības, dzīvības vai pilnvērtīgas attīstības apdraudējuma iespējamību, informē bērna vecāku, aizbildni, audžuģimeni vai viesģimeni par tās personas sodāmības faktu, ar kuru tai ir nedalīta saimniecība, un iespējamo apdraudējumu bērnam. Līdz ar to tiks nodrošināts nepieciešamais mehānisms un sadarbība starp dažādām institūcijām, lai bāriņtiesa spētu sekmīgi un pilnvērtīgi izvērtēt iespējamos apdraudējuma riskus bērna veselībai, dzīvībai un pilnvērtīgai attīstībai, neaizskarot citu personu tiesības uz privāto dzīvi.

G.Skrebele,
LR Iekšlietu ministrijas Administratīvā departamenta sabiedrisko attiecību un organizatoriskā darba nodaļas vadītāja

Bezmaksas iespēja pārbaudīt aktuālu informāciju

Nesen darbu sācis jauns interneta portāls — *pārbaudi.lv* —, kurā var saņemt informāciju par Latvijā reģistrētajiem uzņēmumiem, transportlīdzekļiem, traktortehniku un laulību līgumiem.

Kā ziņo jaunā portāla attīstības nodaļas pārstāve Anita Hrščanoviča, bez maksas ir iespēja pārbaudīt arī savus datus valsts reģistros.

Speciāliste skaidro, ka, izmantojot *pārbaudi.lv* sniegtās iespējas, var iegūt informāciju, kas palīdzēs pasargāt sevi ikdienišķās situācijās, piemēram, pārliecināties, vai darba devējam, ar kuru vēlaties slēgt darba līgumu, nav ierosināta maksātnespēja, un automašīnai, kuru plānojat iegādāties, nav reģistrēti neapmaksāti sodi, izvērtēt savus potenciālos sadarbības partnerus.

«Šādu portālu izveidojām, jo zinām, cik vērtīgs ir laiks, cik liela nozīme ir svarīgai un pārbaudītai informācijai. Ar *pārbaudi.lv* palīdzību ikvienam ir iespēja ātri un ērti pārliecināties par informācijas patiesumu, iegūt precīzus datus,» saka A.Hrščanoviča.

Sadarbībā ar Lursoft, LR Uzņēmumu reģistru, CSDD un Valsts tehniskās uzraudzības aģentūru portāls *pārbaudi.lv* tiešsaistē nodrošina aktuālākos juridiskos datus par uzņēmumu īpašniekiem, iesniegtajiem uzņēmumu gada pārskatiem, uzņēmumu maksātnespēju, transportlīdzekļiem, autovadītāju apliecībām un sodiem, traktortehniku, traktortehnikas vadītāju apliecībām, laulību līgumiem.

CSDD elektroniskie pakalpojumi tiek augstu novērtēti

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) izstrādātie e-pakalpojumi šogad saņēmuši augstāko novērtējumu informācijas un tehnoloģiju jomā Latvijā. Latvijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācijas izsludinātajā konkursā CSDD piešķirts apbalvojums «Platīna pele».

Kā informē CSDD sabiedrisko attiecību daļas speciāliste Ieva Bērziņa, direkcija pirms diviem gadiem uzsāka jauna veida komunikāciju ar klientiem, piedāvājot elektroniski saņemt informāciju un atgādinājumus no transportlīdzekļu un to vadītāju reģistra. Šajā laikā e-pakalpojumi attīstījušies tik tālu, ka cilvēks, neatejot no datora, var saņemt ne vien informāciju un atgādinājumus, piemēram, par tehniskās apskates beigu termiņu, bet arī pakalpojumus un veikt maksājumus CSDD uzturētajā reģistrā. To, ka šie e-pakalpojumi ir atzīti par noderīgiem un ērti lietojamiem, pierāda fakts, ka patlaban katrs sestais autovadītājs ir aktīvs e-pakalpojumu lietotājs.

«Informāciju tehnoloģiju laikā dialogu ar autovadītāju ir jāuzsāk elektroniskā veidā. Labs klients ir informēts klients! Jo mēs sniegsim vairāk informācijas un pakalpojumu tiešsaistes režīmā, ietaupot cilvēka laiku un naudu, jo apmierinātāks būs mūsu klients,» tā uzskata CSDD direktors Andris Lukstiņš.

Latvijas informāciju un komunikāciju tehnoloģiju asociācijas balva «Platīna pele» šogad bija izsludināta jau ceturto reizi. Tās mērķis ir apzināt inovatīvos e-pakalpojumus un risinājumus, kas tapuši Latvijā pēdējo gadu laikā, un informēt par tiem sabiedrību. Četru gadu laikā «Platīna pelei» iesniegti apmēram 100 dažādi projekti.

❒❒❒

CSDD atgādina, ļoti ērti izmantot e-pakalpojumus autovadītājiem ir pirms tehniskās apskates, kad vispirms jāveic apmaksa par visiem valsts noteiktajiem maksājumiem — nodevām un nodokļiem, kā arī par saņemtajiem naudas sodiem par pārkāpumiem. Visērtāk visus maksājumus jau pirms tehniskās apskates var veikt CSDD e-pakalpojumos — *https://e.csdd.lv.* E-pakalpojumos var uzzināt arī visu informāciju par transportlīdzekli, nesamaksātajiem sodiem un tehniskās apskates derīguma termiņu, kā arī citu vērtīgu informāciju.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Apkaro bezakcīzes preču tirdzniecību

Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta ar akcīzes nodokli apliekamo preču tirdzniecības, glabāšanas un realizācijas noteikumu ievērošanai. Tā, piemēram, **Daugavpils** iecirknī nedēļas laikā šajā jomā veikti daudzi preventīvie pasākumi — deviņi reidi, kuru rezultātā sastādīti deviņi administratīvie protokoli un izņemtas 30 020 cigaretes bez akcīzes markām.

Rēzeknes iecirknī veikti divi reidi, pēc tam uzsākta viena administratīvā lietvedība. **Preiļu** iecirknī nedēļas laikā veikti pieci reidi, sastādīti divi administratīvie protokoli, uzsāktas trīs administratīvās lietvedības un izņemti 3,28 litri nelegāla alkohola, bet par nelegālu alkoholisko dzērienu un spirta iegādāšanos un glabāšanu administratīvi sodīti divi cilvēki. **Krāslavas** iecirknī triju reidu laikā sastādīts viens administratīvais protokols, uzsāktas astoņas administratīvās lietvedības un izņemti 1,8 litri nelegāla alkohola, bet par nelegālu alkoholisko dzērienu un spirta iegādāšanos un glabāšanu administratīvi sodīta viena persona. **Balvu** iecirknī ar akcīzes nodokli apliekamo preču tirdzniecības, glabāšanas un realizācijas noteikumu ievērošanas jomā bijis viens preventīvais reids, savukārt **Ludzas** iecirknī sarīkoti pieci reidi, kuru laikā sastādīts viens administratīvais protokols un izņemtas 340 cigaretes.

Vardarbīgi laupītāji Rēzeknē

17. decembra naktī, ap pulksten 00.30, Rēzeknē, J.Tiņanova ielā, divi pagaidām nenoskaidroti vīrieši, pielietojot vardarbību, aplaupīja garāmgājēju. Iesitot pa galvu kādam 42 gadus vecam vīrietim, viņi nolaupīja dažādas mantas, tajā skaitā mobilo telefonu. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Avārijā Riebiņu pagastā vaino pensionāru

16. decembrī ap pulksten 14.20 Riebiņu pagastā notika satiksmes negadījums. Kāds 85 gadus vecs vīrietis, vadot automašīnu Mazda, krustojumā nepalaida pa galveno ceļu braucošo mikroautobusu Mercedes, kuru vadīja 30 gadus vecs vīrietis. Sadursmes rezultātā bojāti abi transportlīdzekļi, bet automašīnas Mazda vadītājs guva kājas traumu un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts slimnīcā.

Aizturēti trīs narkotiku pircēji un viena pārdevēja

17. decembra vakarā Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja darbinieki, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, par narkotisko vielu realizāciju un iegādāšanos Daugavpilī aizturēja četras personas. Tie bija trīs narkotiku pircēji, kas dzimuši 1982. un 1994. gadā, kā arī kāda 67 gadus veca narkotiku pārdevēja, pie kuras atrasti un izņemti 15 grami marihuānas.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 253.[1] 1. daļas — par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu realizācijas nolūkā vai par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu realizēšanu. Par to soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

Robežsardzes darbinieks iztraucēja laupītājus Krāslavā

18. decembrī ap pulksten 18.00 Krāslavā, Vienības ielā, divas nezināmas personas, pielietojot fizisku spēku pret kādu divdesmitgadīgu vīrieti, atņēma viņam mobilo telefonu un naudu — 1,70 latus.

Brīdī, kad notika cietušā jaunieša piekaušana, garām ar personīgo automašīnu brauca robežsardzes darbinieks. Pamanīdams kautiņu, viņš apstājās un apjautājās par notiekošo. Ar šo rīcību viņš iztraucēja laupītājus un viņi aizbēga. Policijas pārstāvji apgalvo, ka tādā veidā tika iztraucēta nozieguma tālāka attīstība, jo nav zināms, kas vēl būtu ienācis prātā laupītājiem un cik ilgi viņi turpinātu iespaidot cietušo.

Kad cietušais jaunietis tika nogādāts policijas iecirknī, patruļdienesta darbinieki, operatīvi reaģējot uz saņemto informāciju, uzsāka uzbrucēju meklēšanu. Samērā ātri viņus izdevās arī atrast un aizturēt. Par nolaupīto naudu abi aizdomās turētie — 17 un 21 gadu veci jaunieši — jau bija nopirkuši alu. Uzsākts kriminālprocess.

Būs jāiztiek bez *primas* un *ņevas*

13. decembrī policijas darbinieki konstatēja, ka pie Ludzas tirgus centrālās ieejas kāda 1954. gadā dzimusi sieviete glabā pie sevis 17 paciņas cigarešu (340 cigaretes) bez Latvijas akcīces marķējuma. Cigaretes «More», «Prima» un «Ņeva» konfiscētas. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Likuma pārkāpējai būs jāmaksā naudas sods 50 latu apmērā.

Daugavpilī izņem nelegālu alkoholu un cigaretes

21. decembrī Daugavpilī Kriminālpolicijas biroja darbinieki, realizējot operatīvo informāciju, Ķīmiķu mikrorajona tirgū aizturēja 37 gadus vecu vīrieti, kurš tirgoja nelegālas preces bez LR akcīzes markām. Pavisam izņemtas 11 000 cigaretes un 52 pudeles ar degvīnu.

Policijā uzsākta administratīvā lietvedība par ar akcīzes nodokli apliekamo preču iegādes, realizācijas, uzglabāšanas vai pārvietošanas noteikumu pārkāpšanu, par ko var likt maksāt naudas sodu fiziskām personām no 50 līdz 500 latiem.

Automašīnu frontālā sadursmē — divi bojāgājušie

21. decembrī ap pulksten 18.50 Daugavpils novada Maļinovas pagastā nenoskaidrotos apstākļos notika automašīnu Mazda un Peugeot 307 frontāla sadursme. Negadījuma vietā gāja bojā divas personas, kuras atradās automašīnā Mazda, abi 23 gadus veci vīrieši. Slimnīcā nogādāts arī Peugeot vadītājs, 1979. gadā dzimis vīrietis, Kazahstānas pilsonis. Ārsti viņam konstatēja vairākas traumas un lūzumus.

Nozīmēta tiesu medicīniskā ekspertīze. Uzsākts kriminālprocess, policija veic izmeklēšanu un noskaidro negadījuma apstākļus.

Aizturētais zaglis jau sešreiz tiesāts

22. decembra naktī kāds vīrietis, izņemot loga stiklu diennakts veikalam Ludzā, iekļuva telpās. Izmantojot brīdi, kad pārdevēja iesnaudās, zaglis paņēma no noliktavas viņas personīgās mantas. Veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, tūlīt pēc ziņojuma par zādzību saņemšanas, uz aizdomu pamata policija aizturēja 44 gadus vecu vīrieti. Izrādījās, ka tas ir agrāk jau sešas reizes tiesāts vietējais iedzīvotājs. Pēdējo reizi aizturētais bija tiesāts par narkotisko vielu glabāšanu. Tāpat noskaidrots, ka no veikala nekādas preces nebija paņemtas. Par zādzību ar iekļūšanu uzsākts kriminālprocess.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Aptaujas rezultāti internetā

(no 20. līdz 26. decembrim)

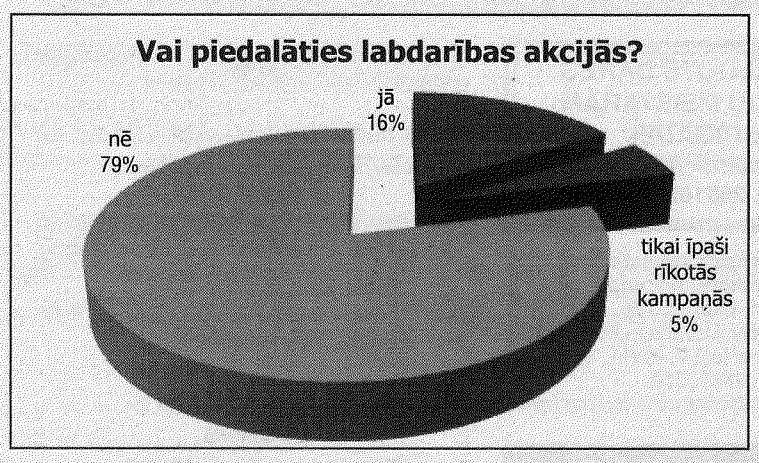

● «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ Derīgs līdz 29. decembrim.

T	ā	l	r	.																							

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(27. decembris — 2. janvāris)

Auns. Neļaujieties gada nogales sentimentam. Vientulīgas pārdomas par dzīves neatgriezenību var padarīt jūs skumīgu. Meklējiet mierinājumu tuvinieku mīlestībā un padomājiet, kā varat iepriecināt mīļus cilvēkus. Esiet uzmanīgi ar finanšu dokumentiem un atskaitēm — maza kļūda var radīt lielas problēmas.

Vērsis. Izdosies neapjukt pirmssvētku burzmā un kņadā, ja vien paļausieties uz draugu ieteikumiem — viņi zinās, kā nomierināt satraukto prātu. Paļaujieties arī uz savām izjūtām, tās noskaņos uz pareizā viļņa. Necentieties visur paši būt klāt, noskaidrojiet, vai nevarat kādu darbu uzticēt citiem.

Dvīņi. Lai cik niecīgs būtu rezultāts, ar padarīto tomēr būsiet apmierināti. Nav taču vērts ķerties pie kalnu gāšanas svētku priekšvakarā! Atbrīvojiet prātu no domām par darbu, ļaujiet sirdī ienākt svētku priekam. Vēl varēsiet paspēt izdarīt kādu nokavētu darbu, taču lielus darbus neplānojiet.

Vēzis. Laiks neapturami rit uz priekšu, bet vēl būs tik daudz darāmā. Saņemieties, neļaujieties satraukumam. Varbūt ir lietas, kuras var atlikt uz vēlāku laiku, lai rūpju rievas nedaiļotu vaigu šajos svētkos. Nozīmīgs būs draugu un kolēģu atbalsts. Var atklāties jaunas radoša darba iespējas.

Lauva. Ieteicams saglabāt vēsu prātu, gan gādājot par materiālajām vērtībām, gan iesaistoties labdarības akcijās. Izbaudiet dāvināšanas prieku, bet neaizmirstiet izrādīt pateicību par dāvanām, kuras saņemat. Var traucēt konservatīva dzīves nostāja vai cilvēki, kas mēģinās radīt šaubas par plānu izdošanos.

Jaunava. Nebūs viegli izvairīties no emociju izvirdumiem, tomēr pamazām pieaugošais svētku noskaņojums palīdzēs noturēties rāmjos. Nav taču vērts sabojāt svētkus tikai tāpēc, ka kāds nav izdarījis pa prātam! Var būt tieksme riskēt. Vislabākās būs spontānas idejas, ja vien pietiks drosmes tās īstenot.

Svari. Iepirkšanās drudzī neaizmirstiet, ka tie tomēr ir ģimenes svētki, kuros galvenais ir saskaņa, nevis tas, cik bagātīgi klāts svētku galds. Nelolojiet ilūzijas, ka tikai materiālās vērtības daris šīs dienas neaizmirstamas. Darba būs daudz, tomēr pacentieties neuzņemties vairāk, kā spējat paveikt.

Skorpions. Var nākt jaunas un vērtīgas atziņas, kuras gūsiet, prātojot par dāvināšanas un saņemšanas rituālu. Tomēr no praktisku jautājumu risināšanas izvairīties tas nepalīdzēs. Labi izjutīsiet un sapratīsiet apkārtējos cilvēkus. Tikai neļaujiet sevi ievilkt svešu attiecību skaidrošanā.

Strēlnieks. Var rasties vēlēšanās tērēt vairāk naudas, nekā varat atļauties. Mazliet jau vajag sevi palutināt, tomēr neļaujiet tam pārvērsties iepirkšanās drudzī. Svētku noskaņas radīšanai izvēlieties kādu piemērotāku nodarbi. Varat būt pārlieku pašapmierināti. Uzmanieties, tas var kļūt par iemeslu nesaskaņām ar apkārtējiem.

Mežāzis. Atrodoties pašā notikumu virpulī, būsiet itin apmierināti, ka esat tie, kas tur roku uz pulsa. Aizrautīgi gatavojoties svētkiem, gādājiet par pārsteigumu ikvienam, ar ko kopā plānojiet pavadīt šīs dienas. Pēc svētkiem, iesaistoties sabiedriskās aktivitātēs, varat kļūt par atzītu līderi. Paļaujieties uz sevi, rīkojieties patstāvīgi.

Ūdensvīrs. Protams, nevienam nav tiesību jaukties jūsu dzīvē, tomēr, pateicoties draugu un paziņu pūliņiem, varat tikt paglābti no grūtsirdīgām pārdomām par dzīves nebūšanām. Sagaidiet svētkus pacilātā noskaņojumā! Par spīti tam, ka ne viss noritēs, kā iecerēts, centieties it visā saskatīt ko pozitīvu.

Zivis. Iespējams, gribēsiet ļauties melanholiskām ilgām pēc brīnuma un nevēlēsieties, ka kāds uzdrošinās traucēt sapņus. Tomēr arī draugu un tuvu cilvēku klātbūtne var sniegt brīnumainus pārdzīvojumus. Par ideju trūkumu sūdzēties nevarēsiet, tikai laika visam var nepietikt. Rīkojieties pārdomāti.

Sargāsim bērnus no applaucēšanās un apdegumiem

Statistika liecina, ka katru gadu decembrī un janvārī — laikposmā ap Ziemassvētkiem un Jauno gadu — bērni gūst vairāk apdegumu nekā visā pārējā gadā kopā.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) dienesta mediķi atgādina, ka apdegumu un applaucēšanās traumas ir otrs biežākais NMP izsaukšanas iemesls bērniem vecumā līdz 3 gadiem (pirmajā vietā sasitumi un dažādas brūces, trešajā — saindēšanās ar sadzīves ķīmijas līdzekļiem un medikamentiem). Šajos gadījumos pieaugušo modrība, piesardzība un zināšanas ir vienīgais, kas var pasargāt bērnus no sāpēm un ciešanām, ko rada karstuma ietekme.

Pieaugušie ir tie, kas bērnus var pasargāt no applaucēšanās un apdegumu gadījumiem, viņiem jāprot pamanīt bīstamās situācijas, vēl pirms nelaime notikusi.

Mazi bērni apdeguma traumas applaucējoties nereti iegūst, sēžot klēpī pieaugušajam, kuri dzer karstu kafiju vai tēju — bērns apdedzinās ar karstu trauku vai trauka saturu, uzlejot vai uzraujot to sev virsū. Tāpēc viens no svarīgiem piesardzības pasākumiem ir neturēt bērnu klēpī, kad dzerat tēju vai kafiju. Svarīgi ir saprast, ka nelielais krūzes tilpums bērna mazajam augumam ir kā spaimis verdoša ūdens pieaugušajam.

NMP dienesta mediķi aicina pieaugušos nenovietot traukus ar karstu saturu bērniem pieejamās un viegli aizsniedzamās vietās. Bērns var piekļūt katliem uz plīts vai plaukta un noraut tos vai arī, pavelkot galdautu, uzraut sev virsū, piemēram, kafijas kannu, krūzi vai zupas šķīvi. Applaucēšanās gadījumi var notikt arī brīžos, kad vāroša vai karsta šķidruma trauks tiek novietots bērnam pieejamā vietā — uz grīdas vai krēsla, bērns tajā var iekrist, iekāpt, uzgāzt to sev virsū.

Pārbaudiet, cik karsts ir dzēriens vai ēdiens, pirms dodat to mazam bērnam! Iedzerot karstu šķidrumu, bērns var apdedzināt ne tikai mutes gļotādu, bet arī barības vadu. Bērns var apdedzināties arī, pieskaroties karstām sildierīcēm vai krāsns durvīm. Gan karstām sildierīcēm, gan krāsns vai plīts durtiņām ir jābūt norobežotām, lai bērns tām nevarētu piekļūt.

Bērns var applaucēties arī ar karstu krāna ūdeni, un pielikt mazo pirkstiņu pie degošas sveces liesmas. Esiet modri!

Ja negadījums ar aplaucēšanos tomēr noticis, rīkojieties šādi:

✔ ja cietušais ir bērns, vienmēr izsauciet ātro palīdzību, zvanot 113. Pat salīdzinoši nelielam apdegumam var būt nopietnas sekas, un ārstēšanās ilgums un efektivitāte atkarīga no pirmās palīdzības pasākumiem, kas veikti uzreiz pēc apdeguma gūšanas;

✔ līdz brīdim, kad ierodas mediķi, apdeguma vieta ilgstoši jādzesē zem vēsa (ne ledaina) tekoša ūdens — vismaz 15 — 20 minūtes. Pēc tam var turpināt dzesēt apdegušo vietu, apklājot to ar slapju vēsu dvieli;

✔ gadījumā, ja apdegusī vai applaucētā ķermeņa daļa ir apsegta ar apģērbu, to nedrīkst atraut no ķermeņa — uz apģērba vai starp apģērbu un ādu lej dzesinošu ūdeni;

✔ ja parādās tulznas, tās nedrīkst pārplēst. Ādas slānītis cietušo vietu pasargā no baktērijām. Ja apdegumu nepareizi kopj, var veidoties mīksto audu sastrutojums, infekcija var izplatīties dziļāk, un komplikācijas var rasties arī pie neliela apdeguma;

✔ līdz brīdim, kad ierodas mediķi, brūci nav ieteicams pārsiet. Vienīgais izņēmums ir speciāla pretapdeguma pārsēja uzlikšana.

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija, Veselības ministrija, Bērnu klīniskās universitātes slimnīca, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, portāls *«Mammām.lv/tētiem.lv»* un raidījums «Māmiņu klubs» līdz 30. decembrim veic sabiedrības informēšanas akciju, lai mazinātu bērnu applaucēšanās un apdedzināšanās riskus.

Sagatavoja L.Rancāne

Aizvadīts Preiļu novada ziemas čempionāts vieglatlētikā

Jau tradicionāli decembra vidū uz kārtējo Preiļu novada ziemas čempionātu teļpās pulcējās apkārtējo novadu vieglatlēti, lai cīnītos gan par medaļām, gan pārbaudītu savu sportisko formu kārtējai ziemas vieglatlētikas sezonai. Šogad sacensības kuplināja Rēzeknes, Daugavpils, Līvānu, Krāslavas un Riebiņu novada jaunie vieglatlēti, kas startiem piedeva pavisam citu spriedzi.

Kā informē Preiļu novada domes sporta pasākumu organizators Leonīds Valdonis, daudzas medaļas iegūla pašmāju vieglatlētu kolekcijā, bet daudzas aizceļoja arī uz kaimiņu novadiem. Izmantojot tāllēkšanas bedres specifiku, atzīstamus rezultātus rādīja tāllēcēji. Tā sīvā cīņā ar pēdējo lēcienu un personīgo rekordu uzvaru vīriešu konkurencē "izrāva" Dairis Rinčs – 7 m 08 cm. Arī otrās vietas ieguvējam Iļjam Tarasovam no Viļāniem rekords – 6 m 99 cm, tāpat kā bronzas laureātam mājiniekam Jānim Sondoram – 6 m 64 cm. Sīva cīņa arī 1995. g. dz. un jaunāku meiteņu grupā – dubultuzvara viļānietēm Alevtinai Tarasovai 5 m 08 cm un Laurai Sērmā 4 m 99 cm, bet bronza Asnātei Elertei no Ilūkstes – 4 m 94 cm. Tikpat spraiga cīņa par medaļām arī šajā grupā zēniem. Ar 5 m 60 cm tālu lēcienu uzvarēja Raimonds Timšāns no Ilūkstes, aiz sevis atstājot krāslaviešus Aleksandru Ļebedevu — 5 m 57 cm un Mārtiņu Kolitu – 5 m 49 cm.

Atzīstami rezultāti arī uzvarētājiem augstlēkšanā jauniešiem Ņikitam Turubanovam – 185 cm un viļānietei Verai Groznovai – 150 cm. Kuplu pretendentu pulku uz uzvaru pulcināja 60 m skrējiens. Meiteņu grupā ar rezultātu 8,0 sekundes par uzvarētāju kļuva Alevtina Tarasova, bet zēniem uzvara Mārtiņam Kolitam (7,2 sek). Vīriešiem ar 6,9 sek. uzvara Iļjam Tarasovam. Viegla uzvara arī Tomam Kunakovam 1500 m – 4 min. 42 sek.

Jācer, ka garās ziemas brīvdienas vieglatlētiem ļaus gana nopietni sagatavoties valsts ziemas čempionātiem un uz goda pjedestāla mēs redzēsim arī daudzus šo sacensību dalībniekus.

Paldies sacensību galvenajam tiesnesim Aleksandram Iļjinam un visai tiesnešu brigādei par darbu un veiksmīgu 2011. gadu visai vieglatlētu saimei!

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14.
Reklāmas nodaļas tālr./fakss 65307057.
e-pasts: novadnieks@inbox.lv

REKLĀJMAS, SLUDINĀJUMI

Prieks dāvināt
visu pasauli tavās mājās

Piesaki Lattelecom
Virszemes TV un saņem
dekoderu par Ls 0,00*

Piedāvājums spēkā tikai līdz 31. decembrim!
Piesaki Lattelecom veikalos, lattelecom.lv, zvanot 177.

Vienreizējā maksa par viedkarti – Ls 6,00. Maksa par dekodera piegādi ar kurjeru Ls 6,05. Piesakot pakalpojumu Lattelecom veikalos, jaunajiem klientiem jāveic avansa maksājums Ls 20,00.

* slēdzot ilgtermiņa līgumu par Virszemes TV Ekonomiskās pakas abonēšanu uz 36 mēnešiem. Pārtraucot lietot pakalpojumu, dekoders paliek Lattelecom īpašumā.

televīzija
lattelecom

LABI ATALGOTS DARBS GULĻBŪVJU MEISTARAM VAI BRIGĀDEI.
Nodrošina ar transportu un dzīvokli.
Tālr. 26810233.

✔ **PVC logi (6 kameru) par super cenu!**
✔ **Siltās ārdurvis tikai Ls 109.**
Bezprocentu kredīts. Dāvanā moskītu tīkls.
Valmieras iela 2, Preiļi.
Tālr. 28673992.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29119774.

LPKS "Baltik Meat Stamdart" iepērk liellopus, jaunlopus.
Sver uz elektroniskajiem svariem.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 63354097. Mob. tālr. 20250289.

SIA «Wonner» visu laiku iepērk gaļas šķirnes un krustojumu buļļus no 5 līdz 30 mēnešiem par labākajām cenām.
Samaksa tūlītēja. ***Tālr. 28666459.***

SIA "Govs centrs" iepērk piena teļus līdz 42 d. vecus.
Augstākās cenas. Tūlītēja samaksa.
Tālr.: 26609182.

Īrē

dzīvokli Preiļos uz 3 - 4 diennaktīm mēnesī, var būt istaba privātmājā. Tālr. 20015905.

Izīrē

labiekārtotu mēbelētu 2-istabu dzīvokli Daugavpils centrā. Tālr. 22025805.

Preiļos, Daugavpils ielā 42a atvērts jauns PIROTEHNIKAS veikals. Tālr. 26551959.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA "KEBECO" iepērk jaunlopus, liellopus, aitas.
Labas cenas! Tūlītēja samaksa.
Zvanit: 26558366, 20014173, 29161121.

Palīdzēsim izdzīvot spārnaiņiem!

Zīlītes ar knābīšiem klauvē pie loga, zvirbuļi sabozušies tup ceriņu krūmā. Spārnaiņi ir izsalkuši un gaida mūsu palīdzību.

Aukstums un dziļais sniegs apgrūtina Latvijā ziemojošo putnu dzīvi. Lai ilgstošā salā saglabātu savu ķermeņa temperatūru plus 40 grādu robežās, putniem nepieciešams milzum daudz enerģijas. Pētījumi rāda, ka, piemēram, zīlīte mīnus 10 grādu temperatūrā vienas nakts laikā zaudē 10% no sava ķermeņa svara.

Pastāv divi pilnīgi pretēji viedokļi par to, barot vai nebarot putnus ziemā, jo barošana it kā izmainot dabas līdzsvaru.

Kāpēc nebarot?

Lai daba pati regulē procesu. Ziemā dabiskās izlases procesā izdzīvos spēcīgākie sugas pārstāvji, kas varēs radīt veselīgus un izturīgus pēcnācējus. Turklāt vietās, kur ir barība, galvenokārt salasās putni, kuru populācija patiesībā nav apdraudēta. Līdz pavasarim izdzīvo pārāk daudz zīlīšu, sarkankrūtīšu, žubīšu, zvirbuļu un citu putnu, kas ļoti agri uzsāk ligzdošanu. Jau pirms gājputnu ierašanās tie aizņem vislabākās vietiņas, tāpēc migrantiem nākas izturēt milzu konkurenci cīņā par ligzdošanas vietām un barību.

Kāpēc barot?

Aukstās un sniegotās ziemās putniem katastrofāli trūkst barības. Turklāt barojot cilvēks izrāda viņiem pateicību par kaitīgo kukaiņu apkarošanu. Putnu barošana sagādā daudz patīkamu emociju, vērojot, kā zīlītes pie barotavas veic akrobātiskus trikus vai ķīvējas savā starpā.

Starp citu, zīlītes, ko mēs visvairāk lutinām, ziemā cieš mazāk, jo ir visēdājas.

● **Ja vēlaties palīdzēt putniem, tad piebarojiet tos vienīgi sniegotās un aukstās dienās, un, ja reiz esat sākuši to darīt, pārtraukt nedrīkst. Jūs esat atbildīgi par tiem, ko pieradināt!** Foto: L.Kirillova

Mielasts nezāļu krūmā

Lai putniem palīdzētu izdzīvot, dārza stūrī var iestādīt krūmu vai koku, kura augļi un ogas ir bagātas ar vitamīniem, piemēram, smiltsērkšķi, pīlādzi, mežrozīti, aroniju, plūškoku un citus. Arī atstātas daudzgadīgās nezāles ar nenobriedušām sēklām var papildināt putnu uzturu.

Pusdienas barotavā

Koka zarā novietotas barotavas īpaši piesaista graudēdājus, turpretī žubītes, zvirbuļi un citi, kas pārtiek no kukaiņiem vai mīkstiem, sulīgiem augļiem, bieži vien no šādas barotavas aizlido nepaēduši. Viņiem labāk ierīkot barotavas uz zemes un apgādāt ar atbilstošu ēdamo — svaigiem vai puvušiem āboliem. Tie labprāt bauda arī saldus sausos augļus, rozīnes, kaltētas ogas un sīkus sakaltētas gaļas gabaliņus. Īpašs gardums — augu eļļā apceptas auzu pārslas.

Pašgatavotas klimpas putniņiem

No nesālītiem liellopu taukiem gatavo klimpas. Taukus smalki sagriež un katlā izkausē. Kad tauki nedaudz atdzisuši, tajos iejauc vienādās daļās sēklas (saulespuķu, kaņepju, magoņu) un sēnalas vai klijas, vai auzu pārslas.

Iegūto maisījumu ielej keramikas puķu podiņā, tā drenāžas caurumā jau iepriekš ievietojot atbilstoša diametra zaru, lai tas izvirzītos vismaz 10 centimetrus virs podiņa malas, kur pieķerties putniem. Taukaino masu var ievietot arī šaurā traukā, kurā ieklāts sīkcaurumains tīkliņš. Līdzko tauki sacietējuši, tīkliņu aizsien, trauku novieto siltā vietā, lai varētu šo klimpu izņemt. Tad to pakarina piemērotā vietā.

Par šādām klimpām būs iepriecinātas ne tikai zīlītes, bet arī dzeņi, sīļi un citi kukaiņēdāji, kas spēj pārorientēties uz sēklu barību.